

Німецько-Польсько-Українське Товариство в Україні

Центр захисту дітей “Наші діти”

Київський університет імені Бориса Грінченка

Німецько
Польсько
Українське
Товариство
в Україні

**ІДЕЯ ТА ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ
СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОЕКТУ
“ВКЛЮЧЕННЯ”**

Київ
2015

виконуватимуть швидко, не сильно стараючись;

- дитина не хоче працювати на уроці; починає істерики, сама себе накручує, нервує й після цього йде додому;

- особисту образу діти переносять на урок – вдома посварилися і на уроці сердяться, погано працюють;

- один хлопчик кілька разів забував взяти на урок чешки, «я збігаю додому» і дуже повільно за ними ходив, так він тягнув час, що б менше працювати на уроці;

- деяким дітям важко справлятися зі своїми емоціями (якщо емоційне збудження – важко заспокоїти).

5. Успіхи, які ми досягли в результаті спільної роботи:

- діти стали відкритішими в спілкуванні, уважними до роботи;

- відкрили в собі багато вмінь, про які навіть не підозрювали;

- стали впевненішими в собі;

- в найважливіші моменти вміють зібратися і постаратися;

- з'явилося почуття відповідальності;

- з'явилася зацікавленість до досягнення мети;

- спостерігається бажання вдосконалити отримані знання.

Констатувати, що після участі в проекті діти змінилися на 100%, не можна, проте якщо згадати нашу першу зустріч, зміни в кращу сторону очевидні. У кожній дитини індивідуальні успіхи. Сьогодні вони вміють більше, ніж вчора, подолали чимало внутрішніх бар'єрів.

Хореографія. Старша група

Ольга Кебас

У цьому проекті є одна важлива риса, що відрізняє його від роботи терапевтичної групи. Це – завершеність і показ результату глядачам на сцені. Викладачі прожили разом з дітьми великий цикл від початкової ідеї до її реалізації, від захоплення новою справою до відчуття задоволення добре зробленою справою. Пройдено періоди натхнення, оптимізму, розчарування, сумніву, втоми, непорозуміння і знову натхнення, поєднаного з внутрішнім тремтінням від усвідомлення вирішального моменту в день прем'єри.

З перших занять стало зрозуміло, що всі діти дуже різні і до кожного треба знайти свій підхід. Є діти, які сприймають інформацію дуже повільно, для них потрібно спокійно, не поспішаючи показати один рух багато разів. В той же час інша дитина не може встояти і хвилини на одному місці. Менші діти занурюються в казку, а старші хвилюються, як вони виглядають. Для багатьох дітей було дуже

важко виявити в групі свою присутність рухом чи звуком, розповісти про свої мрії та емоції. Зайва напруженість м'язів ускладнювала виконання плавних м'яких рухів. Внутрішня тривожність заважала дітям зосереджувати увагу, координувати рухи у просторі, швидко стомлювала. Більшість дітей на початку проекту ставились до свого тіла як до чогось незграбного, невмілого, що завдає їм дискомфорту та болю. Невпевненість у власній спроможності для деяких дітей іноді ставала серйозною перешкодою до сприйняття нової інформації. Для одних дітей притаманна схильність до неконтрольованого вияву емоцій, для інших – присутність дорослого унеможлиблювала поєднання своїх емоцій з їх фізичним проявом. Боротьба за увагу та конфлікти між дітьми виникали на заняттях кожного разу.

При побудові структури занять необхідно було враховувати індивідуальні особливості кожної дитини, настроїв та

готовність до роботи групи в цілому. Викладач визначав завдання і складав план кожного заняття, але в той же час був відкритий до змін, несподіванок, нестандартних ситуацій.

Умовно можна поділити практики на індивідуальні (тренаж, танцювальні комбінації, імпровізації) та групові (композиція, партнерство, мистецтво актора, комунікативні ігри).

Тренаж включає вправи на розігрів, витягування та вибудовування структури тіла, вправи на звільнення від зайвої напруги та підвищення тонуусу занадто розслаблених м'язів, дослідження можливостей руху кожної частини тіла, координування рухів різних частин тіла, центру і периферії. Досвід практичної роботи підтвердив необхідність розвитку двох напрямків: імпровізації та хореографії. Завдання з імпровізації спрямовані на вільне висловлювання і розвиток творчих здібностей. Вивчення танцювальних комбінацій – це точне відтворення послідовності танцювальних рухів. Імпровізація – спонтанність, емоційність, дозвіл руху відбутися. Хореографія – опанування правил, дисципліна, досягнення майстерності через повторювану дію. Імпровізація приносила щире задоволення і радість, хореографія – почуття впевненості.

Ігри сприяли комунікації, взаємодії між дітьми і налаштували їх на підтримку один одного. Діти вчилися помічати досягнення і радіти успіхам. «Радість (гра) та інтерес (цікавість) вступають в постійні діалектичні взаємовідносини. Одне підкріплює інше», – вважають дослідники [72]. Розвитку фантазії, уяви, прояву різних емоцій через образи допомагали вправи з акторського тренажа.

Було помічено, що навіть тоді, коли діти між собою не могли дійти згоди на вербальному рівні, їх підсвідоме бажання єдності втілювалося у активному включенні в практику партнерства.

Взаємодія з партнером на тілесному рівні, гра з вагою, балансом, контрбалансом завжди сприймалися дітьми з радістю, цікавістю, інтенсивність яких зростала до стану захоплення. При цьому фізичне навантаження ставало природнім контролером рівня збудження.

Зосереджувати і утримувати увагу, розподіляти її на декілька зон навчають вправи з композиції. Діти вчилися бачити простір, себе і інших в ньому. Ці вправи допомагають усвідомити значення кожної людини в групі.

Одна з найважливіших функцій організму – дихання. «...Дихання як посередник між внутрішнім та зовнішнім світом. Дихати означає будувати зв'язки зі світом...», – переконують знавці [6]. Вдих забезпечує організм необхідними речовинами та створює відчуття наповненості, видих очищує організм та сприяє звільненню від зайвої напруги. Часто діти схильні до поверхневого дихання, а у незвичних чи несприятливих обставинах затамовують подих, що може збільшувати напругу. В роботі з дитячими групами найбільш ефективними були вправи, що поєднували рух і видих з підключенням голосу. Це також посилювало сонастройку дітей в групі. Замість звичного в хореографії рахунку: «1, 2... 8», діти самостійно координували танцювальні рухи групи своїм диханням. Вони разом перебували не тільки у спільному темпі, але й у стані, відповідному руху.

Важливими частинами занять є ритуали привітання і прощання, підведення підсумків: чому я сьогодні навчився, що вийшло, а що не дуже, за що я завдячую собі та іншим. Критеріями успішності заняття можуть виступати духовний та емоційний підйом, почуття задоволення.

Кожне заняття в групі було неповторним. Кожен раз були нові труднощі і нові успіхи. Такі проблеми як недостатня мотивація, страх виглядати не гарно, протест, порушення правил, бійки,

вдома ефективно вирішувались в команді викладачів, психолога, сімейних вихователів. Важливим в роботі був баланс між строгістю, дисциплінованістю і чітким

дотриманням правил, а також ігровими методами роботи, психологічною та емоційною підтримкою викладача.

Хоровий спів

Альона Асташева

На початку кожного заняття необхідно нагадувати дітям про правильну співочу посадку та співоче дихання, а також постановку на сцені. У процесі заняття необхідно постійно коригувати учнів, аби у них виробилися правильні співочі навички.

Далі представлено методичний план занять з хорового співу:

I. Розспівування:

➤ Вправи, спрямовані на розвиток інтонації, дихання і артикуляції:

▪ злитий довгий спів звуків зручної висоти на різні голосні:

▪ «І-Е-А-О-У»; «МІ-МЕ-МА-МО-МУ».

▪ Виконується в примарній зоні звучання, вниз і вгору по півтони.

➤ Вправи, спрямовані на розвиток точності інтонації:

▪ висхідні, спадні поспівки в діапазоні терції, квінти.

▪ Виконуються на легато і стакато вниз і вгору по півтони;

▪ «ЕХО» – точне повторення за вчителем різних інтервалів і звуків поза певною тональністю: хором, групами, індивідуально.

➤ Вправи, спрямовані на розвиток точності інтонації і збільшення діапазону:

▪ висхідні, спадні поспівки в діапазоні терції, квінти, сексти і по тризвуки. Залежно від фізіологічного розвитку, тембру і віку співаків, діти, яким незручно або важко діставати нижні або верхні звуки, в процесі вправи поступово перестають співати. З часом співочий діапазон дитячих голосів збільшується.

➤ Вправи, спрямовані на розвиток метроритму:

▪ ляскання ритмічних малюнків: повторюючи за викладачем, самостійно по групах, індивідуально, почергово по групах, одна група виконує функцію «метронома», інша виконує ритмічний малюнок і навпаки.

▪ Простукування ритму руками і ногами: повторюючи за викладачем, самостійно по групах, індивідуально, почергово по групах. Одна група виконує функцію «метронома», інша виконує ритмічний малюнок і навпаки.

▪ Вправи, що розвивають поліфонічне звучання; підготовка до багатоголосому співу.

Виконання канонів: хор каноном з інструментом, хор каноном з викладачем, одна група з інструментом, інша з викладачем, акапелла двома групами хору, поперемінно, акапелла солістом і хором поперемінно, акапелла солістами поперемінно.

II. Розучування нового музичного матеріалу:

▪ Прослуховування творів у запису (якщо є), потім у виконанні викладача.

▪ Викладач розповідає про історію створення пісні, авторів музики і слів.

▪ Розучування слів (робота з набраним текстом в індивідуальних папках). Деякі діти молодшої групи вивчають і закріплюють слова на слух.

▪ Розучування мелодії невеликими фразами, аналіз руху мелодії, з чого складається, характер мелодії, темп і т.д.

▪ Виконання мелодійних фрагментів: вибірково, найбільш успішними учнями, закріплення матеріалу групами, спів всім хором.